



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 478/2018-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. augusta 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Darinou Solárovou, Škultétyho 3, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 17 ods. 3, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 4 a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresnej prokuratúry Trebišov v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pv 244/18/8811 a postupom Okresného súdu Trebišov v konaní vedenom pod sp. zn. 0 T 61/2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. júla 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 17 ods. 3, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a 2

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 4 a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresnej prokuratúry Trebišov v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pv 244/18/8811 a postupom Okresného súdu Trebišov v konaní vedenom pod sp. zn. 0 T 61/2018.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením povereného príslušníka Obvodného oddelenia Policajného zboru Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trebišov (ďalej len „poverený príslušník“) bolo začaté trestné stíhanie vo veci podľa § 199 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) a súčasne podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie sťažovateľovi pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“). Sťažovateľ bol povereným príslušníkom 11. mája 2018 zadržaný, pričom 12. mája 2018 sa oboznámil s výsledkami skráteného vyšetovania a 13. mája 2018 bolo skrátené vyšetovanie v jeho trestnej veci skončené návrhom na podanie obžaloby, ktorú toho istého dňa na sťažovateľa podal prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov pod sp. zn. 1 Pv 244/18/8811. V ďalšom bol sťažovateľ 14. mája 2018 predvedený pred sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Trebišov, ktorý ho trestným rozkazom sp. zn. 0 T 61/2018 zo 14. mája 2018 uznal vinným z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.

3. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti koncentroval svoje sťažnostné námietky proti zadržaniu, ku ktorému došlo 11. mája 2018 povereným príslušníkom, k čomu v súhrne skonštatoval: *„Neexistoval žiaden dôvod na zadržanie sťažovateľa. Ten mal 11.5.2018 poškodenému dať facku. Za čo sa mu ale na mieste ospravedlnil. Teda reálna obava, že sťažovateľ bude pokračovať v trestnej činnosti v skutočnosti neexistovala. Čo sa týka dokonania trestného činu, facku poškodenému mal dať. Nie je preto zrejmé, o aké dokonanie by sa ešte malo jednať. Rovnako je absurdné odôvodnenie zadržania sťažovateľa tým, že sťažovateľ vykoná trestný čin, ktorý pripravoval, alebo ktorým hrozil. Je zrejmé, že sťažovateľ dal facku poškodenému v afekte. Nepripravoval to a ani fackami poškodenému nehrozil. Tieto skutočnosti zo spisu nevyplývajú.“*

4. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Okresná prokuratúra Trebišov... v trestnom konaní vedenom pod sp. zn.: 1 PV 244/18/8811 porušila základné právo [REDAKOVANÉ] na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia, ktorá môže byť obmedzená len v prípadoch ustanovených zákonom, garantované čl. 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na oboznámenie sa s dôvodmi zadržania a právo na prepustenie v lehote do 48 hodín od jeho zadržania garantované v čl. 17 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena a právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života garantované v čl. 19 ods. 1,2 a Ústavy SR, čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky. A že boli porušené jeho základné práva a slobody zaručené v čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Okresný súd Trebišov... v trestnom konaní vedenom pod sp. zn.: OT 61/2018 porušil základné právo [REDAKOVANÉ] na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia, ktorá môže byť obmedzená len v prípadoch ustanovených zákonom, garantovaná čl. 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na oboznámenie sa s dôvodmi zadržania a právo na prepustenie v lehote do 48 hodín od jeho zadržania garantované v čl. 17 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena a právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života garantované v čl. 19 ods. 1,2 a Ústavy SR, čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky. A že boli porušené jeho základné práva a slobody zaručené v čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 1. 000 €, ktoré mu je povinná Okresná prokuratúra Trebišov... vyplatiť v lehote do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 1. 000 €, ktoré mu je povinný Okresný súd Trebišov... vyplatiť v lehote do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Právo na primerané finančné zadostučinenie sťažovateľ odôvodňuje tým, že bol nezákonne v cele predbežného zadržania. Podľa jeho názoru facka ani nie trestným činom, ale ide o priestupok proti občianskemu spolunažívaniu. Po takmer troch dňoch zadržania sťažovateľ ani nebol v stave sa brániť v konaní pred súdom. Preto odpor proti trestnému rozkazu ani nepodal. Trestný rozkaz tak nadobudol právoplatnosť a stal sa vykonateľným 14.5.2018. Ako na násilníka teraz bude hľadiť na sťažovateľa rodina, známy a klienti jeho spoločnosti. Títo všetci už majú vedomosť o tom, že bol v cele predbežného zadržania. Laická verejnosť nerozlišuje medzi väzbou, výkonom trestu, zadržaním.

Okresná prokuratúra Trebišov... je povinná vyplatiť 325,42 € do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet advokátky sťažovateľa JUDr. Dariny Solárovej...

Okresný súd Trebišov... je povinný vyplatiť 325,42 € do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet advokátky sťažovateľa JUDr. Dariny Solárovej...“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom

prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7.1 Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva.

7.2 Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

7.3 Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Ústavný súd výslovne zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 415/09, IV. ÚS 355/09). Text uvedený mimo petitu pokladá za súčasť odôvodnenia sťažnosti, ktorý nemôže doplniť petit (I. ÚS 316/09, I. ÚS 98/2011, II. ÚS 103/08, II. ÚS 154/09, III. ÚS 235/05, IV. ÚS 174/2011, IV. ÚS 481/2011), môže však v určitých prípadoch slúžiť ako interpretačná pomôcka na zistenie obsahu inak úplného petitu, ktorý nejednoznačným slovným vyjadrením pripúšťa viac významov.

8. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa

namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

9. Sťažovateľ v podanej sťažnosti namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 17 ods. 3, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 4 a čl. 6 dohovoru postupom Okresnej prokuratúry Trebišov v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pv 244/18/8811 a postupom Okresného súdu Trebišov v konaní vedenom pod sp. zn. 0 T 61/2018.

10.1 Podľa čl. 16 ods. 1 ústavy nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená. Obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 17 ods. 3 ústavy obvineného alebo podozrivého z trestného činu možno zadržať len v prípadoch ustanovených zákonom. Zadržaná osoba musí byť ihneď oboznámená s dôvodmi zadržania, vypočutá a najneskôr do 48 hodín prepustená na slobodu alebo odovzdaná súdu. Sudca musí zadržanú osobu do 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch do 72 hodín od prevzatia vypočuť a rozhodnúť o väzbe alebo o jej prepustení na slobodu.

Podľa čl. 19 ods. 1 ústavy každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

Podľa čl. 19 ods. 2 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak.

10.2 Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol

o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

11.1 Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

11.2 Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanoveniami odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania.

12. Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ústavný súd poznamenáva, že s prihliadnutím na svoju judikatúru už opakovane konštatoval (I. ÚS 100/04, III. ÚS 135/04, I. ÚS 124/08, II. ÚS 23/05, II. ÚS 65/05, II. ÚS 60/08, II. ÚS 151/09, IV. ÚS 397/2010), že ide o všeobecné ustanovenie, ktoré upravuje základné právo na súdnu ochranu, a to vo vzťahu ku konaniu vo veci samej, a nevzťahuje sa na konanie o väzbe (taktiež aj na konanie a postup orgánov verejnej moci v súvislosti so zadržaním podľa § 85 Trestného poriadku, ktorým sa zasahuje do osobnej slobody), na ktoré je aplikovateľný čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ktorý je vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy v pomere špeciality a sú v ňom implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou vrátane obmedzenia osobnej slobody zadržaním podľa § 85 Trestného poriadku. Sťažovateľom namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy sa *apriori* vzťahuje na postup a rozhodovaciu právomoc všeobecných súdov v rámci správneho súdnictva, a teda sa taktiež svojím vecným vyjadrením vymyká z obsahu sťažovateľom podanej sťažnosti.

13.1 Sťažovateľ v podanej sťažnosti namietal porušenie čl. 17 ods. 3 ústavy. V súvislosti s touto námietkou sťažovateľa ústavný súd v prvom rade poukazuje na to, že

z okolností sťažovateľovej trestnej veci vyplýva realizácia postupu podľa § 204 ods. 1 Trestného poriadku.

13.2 Podľa § 204 ods. 1 Trestného poriadku ak bola prokurátorovi odovzdaná spolu so spisom osoba, ktorá bola zadržaná ako podozrivá pri páchaní prečinu, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje päť rokov, bezprostredne po ňom, alebo po tom, čo odpadla prekážka jej bezprostredného zadržania najviac do 24 hodín po spáchaní prečinu a prokurátor ju neprepustí na slobodu, odovzdá ju najneskôr do 48 hodín od zadržania súdu, ktorému tiež podá obžalobu spolu so spisom. Ak prokurátor zistí dôvody väzby, súčasne navrhne, aby bol obvinený vzatý do väzby.

13.3 Zo znenia čl. 17 ods. 3 ústavy (bod 10.1) vyplýva, že jeho obsahovým vyjadrením je ustanovenie lehôt umožňujúcich zadržanie osôb obvinených alebo podozrivých z trestného činu z dôvodu realizácie úkonov trestného konania, resp. prípravného konania. Z obsahu sťažovateľom predostretej argumentácie, ako aj okolností jeho trestnej veci nevyplýva, že došlo k prekročeniu lehoty 48 hodín, a to ani lehoty, do ktorej musí byť zadržaná osoba obvinená z trestného činu odovzdaná sudcovi pre prípravné konanie alebo prepustená na slobodu, ani prekročenie lehoty 48 hodín v konaní pred sudcom pre prípravné konanie. Zo záveru o dodržaní lehôt predpokladaných čl. 17 ods. 3 ústavy v sťažovateľovom prípade dospieva ústavný súd už explicitne k záveru o zjavnej neopodstatnenosti sťažovateľom tvrdených námietok vo vzťahu k tomuto článku ústavy a odmieta sťažovateľom podanú sťažnosť v tejto jej časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

13.4 Predpokladom zadržania sťažovateľa povereným príslušníkom bol dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, teda preventívna väzba, ktorej materiálnym predpokladom je obava z pokračovania v trestnej činnosti. V tomto smere je z pohľadu ústavného súdu potrebné konštatovať, že sťažovateľ bol 11. mája 2018 zadržaný zo zákonného dôvodu, a to z dôvodu preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pričom skúmať dôvodnosť tohto zákonného dôvodu nie je možné v rámci čl. 17 ods. 3 ústavy, ale v rámci čl. 17 ods. 2 ústavy, ktorého porušenie však sťažovateľ v petite podanej sťažnosti nenamieta.

13.5 Vo vzťahu k sťažovateľom označenému čl. 5 ods. 4 dohovoru ústavný súd musí opätovne konštatovať vecnú nesúvislosť tohto článku so sťažovateľovým zadržaním, ku

ktorému došlo 11. mája 2018. Sťažovateľom označený čl. 5 ods. 4 dohovoru chráni právo jednotlivca domáhať sa periodického prieskumu zákonnosti väzby (po tom, ako sa osoba vo väzbe už nachádza) a žiadať o prepustenie na slobodu, o ktorom musí byť rozhodnuté urýchlene, a teda vecne nedopadá na okolnosti sťažovateľovho zadržania, ktoré, naopak, spadajú pod ochranu čl. 5 ods. 1 písm. c) v spojení s čl. 5 ods. 3 dohovoru (bod 11.2).

14. V nadväznosti na už uvedené ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol sťažovateľom podanú sťažnosť v časti namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 17 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, keďže tieto články ústavy a dohovoru vecne nesúvisia s obmedzením jeho osobnej slobody zadržaním podľa § 85 Trestného poriadku v spojení s § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Vychádzajúc z okolností sťažovateľovho zadržania (11. mája 2018) a ním predostretej argumentácie, sa mal sťažovateľ domáhať ochrany práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, a nie podľa čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 17 ods. 3 ústavy, a tiež domáhať sa ochrany práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) v spojení s čl. 5 ods. 3 dohovoru, a nie podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru.

15.1 Sťažovateľ v podanej sťažnosti namietal aj porušenie čl. 6 dohovoru, avšak bez akejkoľvek bližšej konkretizácie príslušného odseku, resp. bližšej konkretizácie niektorého z tam uvedených práv.

15.2 Vo vzťahu k označenému čl. 16 ods. 1 a čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy sťažovateľ bližšie nekonkretizoval, v čom má porušenie týchto článkov ústavy v nadväznosti na jeho zadržanie 11. mája 2018 spočívať. Ústavnému súdu teda nepredložil v naznačenom smere žiadnu argumentáciu (okrem vo všeobecnej rovine deklarovaneho nesúhlasu s jeho zadržaním 11. mája 2018), ktorá by mohla byť východiskom pre posúdenie ústavným súdom, pričom subjektívny názor sťažovateľa o porušení jeho práv nie je dostatočným dôvodom na záver, že mohlo dôjsť k ich namietanému porušeniu.

16.1 Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

16.2 Podľa § 50 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie, ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili, pričom je potrebné ich konkretizovať nielen právne označením článkov ústavy alebo inej medzinárodnej zmluvy, ale aj skutkovo.

17. Podľa ústavného súdu má nedostatok odôvodnenia významné procesné dôsledky. Je základnou povinnosťou sťažovateľa, aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie veci/predmetu konania pred ústavným súdom (IV. ÚS 124/08, I. ÚS 225/2016). Nevyhnutnou podmienkou konania ústavného súdu o individuálnej sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy je vznesenie relevantných námietok zo strany sťažovateľa spočívajúcich v uvedení skutočností svedčiacich o porušení jeho základných práv alebo slobôd rozhodnutím, opatrením, procesným postupom, prípadne inou aktivitou alebo nečinnosťou konkrétneho orgánu verejnej moci (IV. ÚS 124/08, I. ÚS 225/2016). Vznesenie takýchto námietok však podanie sťažovateľa vo vzťahu k čl. 16 ods. 1 a čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy neobsahuje.

18. Z už uvedených dôvodov vo veci namietaného porušenia čl. 16 ods. 1 a čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 6 dohovoru ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmieta sťažovateľom podanú sťažnosť z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí.

19. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v petite sťažnosti namietal len postup v konaní orgánov činných v trestnom konaní, nie však samotné rozhodnutie (trestný rozkaz), k vydaniu ktorého uvedený predchádzajúci postup smeroval, pričom ani nevyužil riadny opravný prostriedok (odpor), na základe čoho sa stal trestný rozkaz právoplatným

a vykonateľným 14. mája 2018, čím rezignoval na preskúmanie sťažnosťou namietaného porušenia jeho základných a iných práv všeobecným súdom, ktorý by bol po podaní odporu pokračoval v konaní. Vzhľadom na uvedené ústavný súd vo vzťahu k vydanému trestnému rozkazu aj v prípade jeho napadnutia v petite sťažnosti konštatuje, že by sťažnosť aj v takom prípade musel odmietnuť pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pretože sťažovateľ sa mohol domôcť ochrany svojich práv využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred podaním ústavnej sťažnosti pred iným (všeobecným) súdom.

20. V súvislosti s nedostatkom zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti ústavný súd záverom pripomína, že tieto nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010). Ústavný súd v tejto súvislosti už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/2005 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“ Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

21. Keďže sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd sa už ďalšími návrhmi sťažovateľa v nej uplatnenými nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. augusta 2018